

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Світова економіка»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	051 Економіка ОПП Економіка і міжнародний бізнес
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4 Загальна кількість годин – 120, із яких: лекцій – 22 год., практичних / семінарських занять – 18 год. Форма семестрового контролю – екзамен
Мова(и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин
Контактні дані розробника(ів)	Шкурупій Ольга Всеволодівна, професор кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, д.е.н., професор каб. 473 (навчальний корпус № 4) e-mail: olha.shkurupii@pdau.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/shkurupiy-olga-vsevolodivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)	Передумовою вивчення дисципліни є досягнуті результати навчально-пізнавальної діяльності при вивченні таких дисциплін: «Економічна теорія», «Міжнародна мікро та макроекономіка».
Компетентності	Загальні: ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел Спеціальні: СК 1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях. СК 5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави СК 11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.
Результати навчання	ПРН 4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем. ПРН 9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної,

	економічної та зовнішньоекономічної політики держави. ПРН 25. Застосовувати набуті знання для досягнення національних інтересів України через забезпечення безпекової компоненти зовнішньоекономічних зв'язків, а також балансу інтересів національного розвитку, органів влади та бізнесструктур з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
Вивчення дисципліни забезпечує формування таких соціальних навичок: лідерство, вміння працювати в критичних умовах (стресостійкість, збагачення емоційного інтелекту), здатність логічно й системно мислити, креативність, ефективний обмін інформацією між людьми, об'єднаними спільними професійними інтересами (нетворкінг), володіння іноземною мовою, правова, політична, екологічна грамотність (громадські соціальні навички), медіаграмотність тощо.	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
формування системи знань про світову економіку і навичок їх використання у прикладному економічному аналізі	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Світова економіка як система і предмет дослідження Тема 2. Інтернаціоналізація та розвиток її основних форм Тема 3. Національні економіки в системі світового господарства Тема 4. Міжнародна регіональна економічна інтеграція Тема 5. Багатонаціональні компанії (MNC / MNE) Тема 6. Міжнародні організації Тема 7. Світовий ринок товарів Тема 8. Світовий ринок послуг Тема 9. Світовий ринок науково-технічних знань Тема 10. Світовий ринок праці Тема 11. Світовий фінансовий ринок і ринок капіталів	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності – словесні методи: лекція, розповідь, пояснення; – наочні методи: ілюстрування, демонстрування, спостереження; – практичні методи: вправи, робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, графічні роботи, есе, реферування). 2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності – методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду, навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації, метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти; – методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності: роз'яснення мети навчальної дисципліни, висування вимог до вивчення дисципліни, заохочення і покарання, оперативний контроль, вказування на недоліки та зауваження. 3. Інноваційні та інтерактивні методи навчання – інтерактивні методи навчання: дискусії, диспути, дебати; проектування професійних ситуацій; розроблення і презентація проєктів; метод «Займи позицію»; метод «Мікрофон»; «Мозковий штурм»; – методи інтерактивної візуалізації навчального матеріалу: стрічка подій. – комп'ютерні, мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій. 4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: – методи усного контролю: опитування; бесіда; доповідь; – методи письмового контролю: контрольна робота; самостійна робота; есе; творче завдання; – методи самоконтролю: самостійний пошук помилок; самооцінювання; самоаналіз.	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у Додатку до силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

щодо термінів виконання та перескладання	здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись термінів – дат і часу аудиторного виконання видів робіт або дистанційного (на платформі LMS Moodle). Виконання завдань з порушенням термінів без поважних причин оцінюється на 25% нижче. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату.
- щодо академічної доброчесності	здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Документи, що стосуються академічної доброчесності, представлені на вкладці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ Полтавського державного аграрного університету: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist.
- щодо відвідування занять	Відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	на здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті перед / під час опанування даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera, Edera тощо. Особливості неформального/інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти ПДАУ https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaaproneformalnuosvitu.pdf.
- щодо оскарження результатів оцінювання	після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач вищої освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до декана факультету. Порядок оскарження результатів оцінювання здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaoproocinyuvannya2023.pdf

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Гуткевич С.О., Корінько М.Д., Сафонов Ю.М. Міжнародна економіка: підруч. 3-е вид., перероблене та доповнене. Вид-во «Діса Плюс», 2021. 428 с.
2. Гузенко І. Ю. Глобальна економіка. навч. посіб. ; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т. Дніпровська політехніка». Дніпро : НТУ «ДП», 2023. 168 с.
3. Козак Ю. Міжнародна економіка в питаннях і відповідях. К. : Центр навчальної літератури, 2019, 228 с.
4. Лебедева О., Белоцерковец В., Завгородня О. Міжнародна економіка : підруч. К. : ЦУЛ, 2019. 416 с.
5. Лимонова Е.М, Кузьмінов С.В., Глуха Г.Я., Шкура І.С. Транснаціоналізація світової економіки : навч. посіб. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2019. 137 с.
6. Рогач О.І., Намонюк В.Є. Світова економіка : навч. посіб. К. : ІМВ, 2018. 279 с.
7. Міжнародна економіка : підручник для здобувачів ступеня бакалавра за спеціальністю «Економіка» / В.Г. Герасимчук, С.В. Войтко, Б.С. Серебренніков, Т.В.Сакалош; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Видавництво «Політехніка», 2024. 533 с.
8. Світове господарство і міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / С.В. Бестужева, В.А. Вовк, В.О. Козуб та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, професора Т.В. Шталь. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 239 с.
9. Світова економіка: підручник / за ред. О.І. Шниркова, В.І. Мазуренка, О.І. Рогача. К. : ВПЦ «Київський університет», 2018. 616 с.
10. Сидоров О.А. Світова економіка та міжнародні економічні відносини: підручн. / О.А. Сидоров, Н.О. Фісуненко, Т.В. Альошина; ред. П.А. Фісуненко. – Дніпро: Арт-Прес, 2023. 400 с.
11. Сучасна міжнародна економіка : підруч. За ред В.М. Тарасевича. Дніпро : ПДП «економіка», 2019. 386 с.
12. World Economic Situation and Prospects. Department of Economic and Social Affairs United Nations, 2022. 232 p.
13. Carbaugh R. International Economics. South-Western College Publishing; 18th edition, 2022. 576 p.

Допоміжні

1. Глобальна економіка : навч. посіб. / О.В. Кот та ін. Х. : ХДУХТ, 2019. 141 с.
2. Глобальна економіка : підруч. для студ. спеціальності 051 «Економіка», спеціалізації «Міжнародна економіка», «Економічна кібернетика», «Економіка бізнес-підприємства» / І.М. Грінько ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 111 с.
3. Григор'єв Г.С. Міжнародна економіка: практикум/ Г.С.Григор'єв. Київ : НаУКМА., 2024. 145 с.
4. Багатонаціональні підприємства та глобальна економіка : монограф. / за ред. О.І. Рогача. К.: «Видавництво «Центр учбової літератури», 2020. 368 с.
5. Довгаль О.В., Андрусів У.Я., Ткаліч О.В., Павленко О.С. Глобальна економіка : навч. посіб. Івано-Франківськ: ФОП Супрун В.П., 2019 262 с.
6. Кібік О. М. Нестерова К.С. , Хаймінова Ю.В. Міжнародна економіка : навч.-метод. посіб. Одеса : НУ «ОЮА», 2020. 85 с.
7. Міжнародні економічні відносини та менеджмент в умовах посилення глобалізаційних процесів: навч. посіб. за ред. Н. Бутко, С. Шкарлет. К. : Центр навчальної літератури, 2020. 528.
8. Патика Н. І., Мартинюк О.В., Кучеренко Д.Г. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. К. : Центр навчальної літератури 2019. 560 с.
9. Callahan William A. Sensible Politics Visualizing International Relations, Oxford University Press, 2020. 364 p.
10. International Relations: A Very Short Introduction, Oxford University Press, 2020. 176 p.
11. Salvator D. International Economics, 13th Edition. Wiley, 2019. 720 p.
12. Williamson J. The World Economy: A Textbook in International Economics. 480 p. URL : <https://www.slideshare.net/fofoasasaZZ/the-world-economy-a-textbook-in-international-economics-pdf-97337768>

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України. URL : <http://www.rada.kiev.ua>.
2. Державна служба статистики України. URL : <http://ukrstat.gov.ua>.

3. Кабінет Міністрів України. URL : <http://www.gov.ua>.
4. Міністерство аграрної політики та продовольства України URL : <https://minagro.gov.ua/>
5. Національний Банк України. URL : <https://bank.gov.ua/>
6. Національний інститут стратегічних досліджень. URL: <http://www.niss.ua>
7. Урядовий портал. URL : <http://www.kmu.gov.ua/control/>.
8. International Monetary Fun. URL : <https://www.imf.org/en/Home>
9. Food and Agriculture Organization of the United Nations. URL : <http://www.fao.org/home/en/>
10. Group of Seventy Seven. URL: <http://www.g77.org>
11. Group of Twenty Finance Ministers and Central Bank Governors. URL: <http://www.g20.org>
12. KOF Konjunkturforschungsstelle. URL : <https://kof.ethz.ch/>
13. Organisation for Economic Co-operation and Development. URL : <https://www.oecd.org/>
14. Paris Club. URL: <http://www.clubdeparis.org>
15. The Club of Rome. URL: <http://www.clubofrome.org>
16. United Nations Conference on Trade and Development. URL : <https://unctad.org/>
17. United Nations. URL : <https://www.un.org/en/>
18. United Nations Industrial Development Organization. URL : <https://www.unido.org/>
19. World Bank Group. URL : <https://www.worldbank.org/en/home>
20. World Trade Organization. URL : <https://www.wto.org>

Реквізити**затвердження**

Схвалено на засіданні кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, протокол від 03 вересня 2024 року № 1

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	опитування	розв'язування задач	доповідь / реферат / презентація	завдання самостійної роботи	
Тема 1. Світова економіка як система і предмет дослідження	2		6	2	4
Тема 2. Інтернаціоналізація та розвиток її основних форм	2	3		2	7
Тема 3. Національні економіки в системі світового господарства	2	3		2	7
Тема 4. Міжнародна регіональна економічна інтеграція	2			2	4
Тема 5. Багатонаціональні компанії (MNC / MNE)	2	3		2	13
Тема 6. Міжнародні організації	2		6	2	4
Тема 7. Світовий ринок товарів	2	3		2	7
Тема 8. Світовий ринок послуг	2	3		2	7
Тема 9. Світовий ринок науково-технічних знань	2	3		2	7
Тема 10. Світовий ринок праці	2	3		2	7
Тема 11.Світовий фінансовий ринок і ринок капіталів	2	3		2	13
Екзамен					20
Разом	22	24	12	22	100

Поточний контроль здійснюється на семінарських і практичних заняттях впродовж семестру у формі усного опитування, розв'язування задач, виконання реферату/презентації, виконання завдань самостійної роботи.

Опитування (2 бали)

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	Здобувач вищої освіти демонструє чітке розуміння принципів економічної науки та особливостей функціонування світової і національної економіки. Відповіді логічні, аргументовані, із застосуванням економічної термінології та відповідних прикладів. Продemonстровано вміння аналізувати напрями соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави, а також враховувати баланс інтересів України на міжнародній арені
1	Здобувач вищої освіти частково розуміє основні положення дисципліни, проте його відповідь має неточності або недостатньо аргументована. Виявляються труднощі у поясненні взаємозв'язків між економічними процесами, особливостями національної та світової економіки. Аналіз зовнішньоекономічних зв'язків поверхневий, відсутні конкретні приклади або практичне застосування теоретичних знань.
0	Здобувач вищої освіти не продемонстрував розуміння ключових економічних понять, дає неповні або неправильні відповіді. Відсутня аргументація та зв'язок із реальними економічними процесами. Відповіді є поверхневими або не відповідають суті поставлених питань.

Розв'язування задач (3 бали)

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	Здобувач вищої освіти правильно визначає економічні показники та їх значення, коректно застосовує відповідні методи та формули для розв'язання задач. Усі обчислення виконані без помилок, висновки обґрунтовані, логічно структуровані та підтверджені розрахунками. Продemonстровано вміння аналізувати вплив світових економічних процесів на національну економіку, враховуючи соціально-економічну політику держави.
2	Здобувач вищої освіти загалом розуміє методику розв'язання задач, але допускає незначні помилки в обчисленнях або формулюваннях висновків. Виявляє недостатню точність у поясненні взаємозв'язків між показниками світової та національної економіки. Обґрунтування результатів є частково логічним, але потребує уточнення або доповнення.
1	Здобувач вищої освіти намагається застосовувати методи розрахунків, але припускається значних помилок у виборі формул або обчисленнях. Висновки неповні або недостатньо обґрунтовані. Відсутній аналіз отриманих результатів у контексті світової економіки та її впливу на національні економічні процеси.
0	Здобувач вищої освіти не виконав або виконав задачу неправильно, не продемонстрував розуміння економічних процесів та необхідних розрахункових методів. Відсутня логіка у вирішенні задачі, відповіді не відповідають поставленим завданням

Підготовка доповіді / реферату / презентації* (6 балів)

Кількість балів	Критерії оцінювання
5-6	Зміст: глибоке розкриття теми з повним розумінням основних ідей, матеріал точний, актуальний і відповідає темі, присутній глибокий аналіз і критичне мислення. Структура: чітко структурований матеріал з логічно побудованими вступом, основною частиною та висновками, логічна послідовність та узгодженість всіх частин. Оформлення та візуалізація: якісно підібрані візуальні матеріали, що підкріплюють основні тези, відмінне оформлення тексту, без граматичних помилок. Виступ: чітка, впевнена та виразна подача матеріалу, активна взаємодія з аудиторією, залучення до обговорення, відмінна підготовка, спонтанна відповідь на питання.
3-4	Зміст: основні ідеї розкриті, але не повністю чи поверхнево, матеріал відповідає темі, проте присутні деякі неточності або недопрацювання, присутні елементи аналізу, але без достатньої глибини. Структура: загалом зрозуміла структура: вступ, основна частина та висновки, але з незначними недоліками, деякі елементи логіки викладу не послідовні. Оформлення та візуалізація: використані візуальні матеріали, але вони частково не відповідають змісту, текст оформлений на достатньому рівні, хоча наявні незначні помилки. Виступ: подача помірно чітка, але без виразності, взаємодія з аудиторією обмежена, підготовка задовільна, але відчувається нестача впевненості.
1-2	Зміст: основна ідея слабка або зовсім відсутня, матеріал не відповідає темі або містить великі неточності, немає аналізу чи глибокого розуміння теми. Структура: відсутня чітка структура, слабка організація матеріалу: вступ, основна частина та висновки не виділені, логіка викладу незрозуміла або хаотична. Оформлення та візуалізація: використано мінімум візуальних матеріалів, які не підкріплюють зміст, текстова частина неформатована, має помилки. Виступ: монотонна подача або незрозуміле висловлювання, відсутня взаємодія з аудиторією, низький рівень підготовки, часті паузи, читання з листа.

*Протягом вивчення дисципліни передбачено виконання 2 доповіді / рефератів / презентацій

Виконання завдань самостійної роботи (2 бали)

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	Здобувач вищої освіти повністю розкрив зміст завдання, правильно використав економічну термінологію та продемонстрував розуміння основних понять і процесів світової економіки. У глосарії чітко сформульовані визначення ключових термінів із посиланням на наукові джерела. Есе має чітку структуру, містить аргументовані висновки, аналіз сучасних економічних тенденцій, а також посилання на відповідні джерела інформації. Виконана робота демонструє здатність аналізувати вплив світових економічних процесів на національну економіку з урахуванням безпекових аспектів зовнішньоекономічних зв'язків.
1	Здобувач вищої освіти загалом розкрив тему, але визначення в глосарії можуть бути неповними або недостатньо чіткими. У есе присутні основні структурні елементи, однак аналіз світових економічних процесів поверхневий, висновки недостатньо обґрунтовані або не містять чіткої аргументації. Виявлено незначні помилки у використанні термінології.
0	Здобувач вищої освіти не виконав завдання або його робота містить значні недоліки, такі як відсутність ключових понять, неправильне трактування економічних термінів, відсутність логіки у викладенні матеріалу. Глосарій або есе не містять глибокого аналізу чи аргументованих висновків, а структура роботи є незрозумілою або незавершеною.

Форма семестрового контролю – екзамен.

Екзамен складається з двох теоретичних питань та десяти тестових завдань. Максимальна кількість балів за екзамен – 20.

Шкала та критерії оцінювання екзамену

Вид завдання	Оцінка	Вимоги до знань та умінь здобувачів вищої освіти
Теоретичне (2 питання)	1-3 бали	Свідоме відтворення матеріалу з незначними помилками; дещо порушено логічність та послідовність викладу; недостатньо проявляється самостійність мислення. Відповідь стилістично правильна, містить незначні граматичні помилки.
	4-5 балів	Відповіді правильні, обґрунтовані, осмислені та характеризують наявність спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень, критичне осмислення проблем у навчанні. Здобувач показує відмінні знання з визначених результатів навчання по дисципліні
Тестове завдання (10 тестових завдань)	1 бал	Здобувач вищої освіти надає правильну відповідь
	0 балів	Здобувач вищої освіти надає неправильну відповідь
Всього (макс. к-ть балів)	20 балів	